

Individ- och familjenämnden

Tid: Onsdagen den 20 september 2023 kl. 08:30-14:08

Plats: Esplanaden

Beslutande: Andreas Lundgren (S), ordförande
Hanna Lundin-Jernberg (L), vice ordförande
Mehrana Bassami (S)
Leif Berglund (S)
Gisela Lindmark Eriksson (S)
Bo Johansson (S)
Igor Hell (M)
Alireza Mosahafi (M)
Liv Zetterberg (V)
Ahmed Hersi (MP)
Veronica Kerr (KD)

Övriga deltagare: Se sidan tre

Utses att justera: Igor Hell (M), fredag den 22 september, kl. 14:00

Sekreterare: §§ 164-175
Rose-Marie Lång Bäckström, nämndsekreterare

Ordförande:
Andreas Lundgren (S)

Justerare:
Igor Hell (M)

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Sammanträdesprotokoll
2023-09-20

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ:	Individ- och familjenämnden
Sammanträdesdatum:	2023-09-20
Anslaget har satts upp:	2023-09-25
Anslaget tas ner:	2023-10-17
Förvaringsplats:	Stadshuset, Skolgatan 31 A, Umeå
Underskrift: Rose-Marie Lång Bäckström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Marikk Henriksson (S) § 164-171

Pär Berglund (S)

Greger Knutsson (M)

Linda Lotare (V)

Andreas Sellstedt (V) § 164-171

Lars Ove Renberg (C)

Pranav Nair (L)

Tjänstepersoner

Karolina Lundqvist, socialdirektör

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef

Malin Björkman, verksamhetschef funktionshinderomsorg § 164-171

Vivianne Dannelöv Nilsson, verksamhetschef myndighet § 164-171

Annette Forsberg, verksamhetschef IFO § 164-174

Jonas Jakobsson, biträdande verksamhetschef IFO § 164-171

Simon Blomberg, ekonomichef § 164-171

Sara Bäckmark, HR-chef § 164-171

Maria Hedin, kommunikatör § 164-174

Louise Palmén, processledare § 164-174

Rose-Marie Lång Bäckström, nämndsekreterare

Rosa Norberg, nämndsekreterare

Camilla Nilsson, utredare § 168

Marie Eriksson, HR-strateg § 169

Åsa Marklund, enhetschef § 170

Kristina Halleröd, Socialt ansvarig samordnare (SAS) § 172-175

Allmänna ärenden

§ 164

Godkännande av dagordning

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner dagordningen med följande tillägg:

Andreas Lundgren (S) anmäler ett extra ärende till dagordningen gällande ett tilläggsäskande till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Eventuella förändringar i nämndens föredragningslista noteras.

§ 165

Anmälan om jäv

Beslut

Ingen ledamot anmäler jäv.

Ärendebeskrivning

En jävig person får varken delta i handläggningen eller beslut av ett ärende.

§ 166

Diarienum: IFN-2023/00002

Individ- och familjenämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari-augusti 2023

Beslut

Individ- och familjenämnden föreslår kommunstyrelsen att godkänna nämndens personal- och ekonomiuppföljning för perioden januari-augusti.

Individ- och familjenämnden godkänner ekonomirapporten.

Individ – och familjenämnden godkänner internkontrollrapporten för perioden januari-augusti och bedömer att den interna kontrollen är tillräcklig.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari-augusti beskriver verksamhetens genomförda aktiviteter samt måluppfyllelse i enlighet med nämndens uppdragsplan utifrån perspektiven personal och ekonomi.

Den ekonomiska uppföljningen visar nämndens resultat för perioden januari-augusti 2023.

Individ – och familjenämnden beslutar årligen om en internkontrollplan. Uppföljningen som förvaltningen redovisar för nämnden gäller för perioden januari–augusti.

Nämndens beslutsordning

Nämnden enas om att godkänna delårsrapporten.

Ordförande ställer frågan med anledning av delårsbokslutet till socialdirektören om nämnden i nuläget behöver vidta ytterligare åtgärder. Socialdirektören svarar att nämnden redan har lagt ett uppdrag till förvaltningen om att återkomma med förslag till effektiviseringar. Förvaltningen behöver arbetsro får att färdigställa dessa.

Beslutsunderlag

Rapport till kommunstyrelsen för perioden januari-augusti 2023
Internkontrollrapport januari-augusti 2023
Ekonomirapport t.o.m. augusti 2023
Budgetavvikelse och prognos augusti 2023

Beredningsansvariga

Karolina Lundqvist, socialdirektör
Simon Blomberg, ekonomichef
Sara Bäckmark, HR-chef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 167

Diariernr:

Tilläggsäskande till kommunstyrelsen

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar om att till kommunstyrelsen äska om ett ramtillskott enligt det förslag som presenteras av förvaltningen.

Individ- och familjenämnden beslutar även om att ge förvaltningen i uppdrag att komplettera äskandet med ytterligare faktaunderlag.

Ajournering

Andreas Lundgren (S) ajournerade sammanträdet för överläggning i respektive partigrupper kl. 10.35. Sammanträdet återupptogs kl. 10.45.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden har belastats av kostnadsökningar under 2023 för placeringar inom barn och unga området och dessa kostnader förväntas fortsätta under 2024. Dessa kostnader består till stor del av ökade dygnskostnader till följd av komplexa behov hos individer som blir placerade samt en större andel av befolkningsgruppen som behöver placeras. De nya reglerna för dygnsvila påverkar också nämnden med beräknade kostnader under 2023 på 10 mnkr och beräknade kostnader på 40 mnkr för 2024. Dessa kostnader kommer från ett ökat behov av personal för att kunna följa de nya lagkraven från EU som nämnden ej kan påverka. Nämnden avser återkomma i samband med årsbokslutet med önskemål om avskrivningar.

Individ- och familjenämnden äskar också ett ramtillskott om 80 mnkr för 2024 för att täcka de ökade placeringskostnaderna och kostnader för dygnsvila som ej ingick i beräkningsmodellen inför budgetbeslutet.

Nämndens beslutsordning

Yrkanden

Andreas Lundgren (S) yrkar att med anledning av förändrade budgetförutsättningar får förvaltningen i uppdrag att sammanställa och skicka in ett skriftligt äskande om ramtillskott utifrån de nya reglerna om elva timmars dygnsvila samt ökade kostnader för placeringar.

Liv Zetterlund (V) och Ahmed Hersi (MP), Hanna Lundin Jernberg (L), Igor Hell (M), Alireza Mosahafi (M), Veronica Kerr (KD) yrkar bifall till Andreas Lundgrens (S) yrkande.

Nämndens beslutsgång

Nämnden enas om att bifalla Andreas Lundgrens (S) yrkande.

Nämnden enas om att äskandet ska kompletteras med ytterligare faktaunderlag.

Beredningsansvarige

Simon Blomberg, ekonomichef
Karolina Lundqvist, socialdirektör

Beslut ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 168

Diarienum: IFN-2022/00277

Motion 15/2022 - Socialtjänstlagen ska användas för att bevilja bidrag till fristående elrullstolsgarage efter liknande kriterier som tidigare

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2022-11-09 och föreslår att kommunfullmäktige ska anse motionen besvarad.

Individ- och familjenämnden beslutar även om att ge presidiet i uppdrag att följa upp arbetet med elrullstolsgarage i kommunen.

Ärendebeskrivning

Arbetarpartiet föreslår i en motion att Umeå kommun använder socialtjänstlagen för att bevilja bidrag till fristående elrullstolsgarage utifrån kriterier liknande de som användes innan tolkningen av lagen om bostadsanpassningsbidrag förändrades. Vidare föreslår arbetarpartiet att Umeå kommun jämför bidragslösningen med möjligheten att leasa fristående elrullstolsgarage i syfte att skyndsamt möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att hämta ut det förskrivna hjälpmedlet.

Nämndens beslutsordning

Yrkanden

Andreas Lundgren (S), Ahmed Hersi (MP), Hanna Lundin Jernberg (L), Igor Hell (M) och Veronica Kerr (KD) yrkar att motionen ska anses besvarad enligt tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Liv Zetterberg (V) yrkar bifall till motionen.

Hanna Lundin Jernberg (L) yrkar att presidiet får i uppdrag att följa upp arbetet med elrullstolsgarage i kommunen.

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till Lundin Jernbergs (L) yrkande.

Nämndens beslutsgång

Ordförande frågar nämnden om motionens ska anses besvarad enligt tjänsteskrivelsens förslag till beslut eller bifallas enligt Liv Zetterbergs (V) yrkande och finner att motionen ska anses besvarad.

Ordförande frågar om Hanna Lundin Jernbergs (L) tilläggsyrkande kan bifallas och finner så.

Beslutsunderlag

Yttrande 2022-11-09
Motion 15/2022

Beredningsansvariga

Camilla Nilsson

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 169

Diarienum: IFN-2023/00176

Motion 9/2023 - Minska ofrivilligt helgarbete och delade turer – inför frivilliga helgtjänster i omsorgen

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2023-07-18 och föreslår att kommunfullmäktige ska anse motionen besvarad.

Reservationer

Liv Zetterberg (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande enligt följande:

” Vänsterpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande. Att minska den ofrivilliga helgtjänstgöringen kommer att vara en viktig del i att göra omsorgsycket mer attraktivt för föräldrar och andra vars livspussel inte möjliggör helgarbete. Införandet av helgtjänster är ett led i detta. Det besvarande som föreslås vilar på att en påbörjad översyn av heltidsorganisationen redan genomförs. Det är dock viktigt att helgtjänster inte erbjuds som separata spår från kommunens heltidsinförande, utan bibehållen sysselsättningsgrad ska möjliggöras genom en betald arbetstidsförkortning, vilket föranleder Vänsterpartiet att yrka för ett bifall av motionen.”

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att kommunfullmäktige ger personalnämnden i uppdrag att tillsammans med facklig part sammanställa ett förslag på hur frivilliga helgtjänster kan införas i kommunens omsorgsverksamheter.

Nämndens beslutsordning

Yrkanden

Andreas Lundgren (S), Ahmed Hersi (MP), Hanna Lundin Jernberg (L), Igor Hell (M), Alireza Mosahafi (M) och Veronica Kerr (KD) yrkar att motionen ska anses besvarad enligt tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Liv Zetterberg (V) yrkar bifall till motionen.

Nämndens beslutsgång

Ordförande frågar nämnden om motionens ska anses besvarad enligt tjänsteskrivelsens förslag till beslut eller bifallas enligt Liv Zetterbergs (V) yrkande och finner att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

Yttrande 2023-07-18

Motion 9/2023

Beredningsansvariga

Marie Eriksson, HR Strateg

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige

§ 170

Diarienum: IFN-2020/00147

Uppföljning av strategi familjehem

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner informationen.

Individ- och familjenämnden beslutar även att strategin ska följas upp i samband med uppföljning av processarbetet.

Ärendebeskrivning

Nämnden får en uppföljning utifrån ”Strategin för att minska andelen familjehem i privat regi”.

Beslutsordning

Nämnden enas om att godkänna informationen samt att följa upp strategin i samband med uppföljning av processarbetet.

Beslutsunderlag

Uppföljning strategi september 2023.

Beredningsansvariga

Åsa Marklund, enhetschef familjehemscentrum

Beslutet ska skickas till

Åsa Marklund

§ 171

Diarienum: IFN-2023/00212

Effektiviseringar och förändrade servicenivåer inom individ- och familjenämndens verksamheter

Beslut

Individ- och familjenämnden ställer sig bakom föreslagna styrande principer inför framtagande av effektiviseringar och förändrade servicenivåer.

Individ- och familjenämnden beslutar även att översynen av effektiviseringar och förändrade servicenivåer ska underställas nämnden senast december 2023.

Reservationer

Liv Zetterberg (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande enligt följande:

”Vänsterpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande och tar tydligt ställning mot fler nedskärningar i individ- och familjenämnden i Umeå. Det svåra ekonomiska läget för nämnden har inte uppstått genom ekonomisk ansvarslöshet eller felberäkningar, utan som en konsekvens av rådande lågkonjunktur och förhållanden som står utanför nämndens kontroll. Det är därför inte rimligt att ålägga nämndens förvaltning att lösa detta. Det finns inget att ta av, så det låter sig inte göras - inte utan att lägga ner viktiga förebyggande verksamheter eller bryta mot lagstadgade beslut om stöd och omsorg. Långsiktiga lösningar för en eskalerande personalkris är dessutom i direkt motsatsförhållande till de effektiviseringar som riskerar att drabba anställdas arbetsmiljö och villkor negativt.”

Hanna Lundin Jernberg (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Veronica Kerr (KD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Igor Hell (M) och Alireza Mosahafi (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Vid individ- och familjenämndens sammanträde 2023-04-26 uppdrogs förvaltningen att mot bakgrund av den ekonomiska situationen och pågående personalbrist, ta fram ett beslutsunderlag som visar på åtgärder i form av effektiviseringar och förändrade servicenivåer nämnden behöver vidta för att klara sitt grunduppdrag.

Individ och familjenämnden instruerade förvaltningen att i arbetet så långt som möjligt freda förebyggande verksamheter och att genomföra uppdraget i nära samverkan med medarbetare och fackliga organisationer. Förvaltningen ska ta fram förslag till styrande principer och redovisa dessa för nämnden i september.

Förutsättningar för arbetet

Nämndens underskott beror till stora delar på kostnadsökningar till följd av omvärldsfaktorer som nämnden inte råder över.

Den allra största delen av individ och familjenämndens grunduppdrag är lagstadgat och därtill biståndsprövat på individnivå vilket ger mycket begränsade möjligheter till större förändringar. Nämnden ligger redan idag lågt i nettokostnad inom funktionshinderomsorgen och har minskat sin nettokostnad inom individ och familjeomsorgen. Förvaltningen har sedan flera år tillbaka arbetat med effektiviseringar så som:

- Bemanningsplanering, samplanering
- Processledning över hela området
- Resursprioriteringar över hela förvaltningen
- Effektiviseringar över hela förvaltningen
- Färre placeringar i relation till ökade behov
- Fler har fått stöd enligt LSS inom ramen för befintliga resurser

Förvaltningens förslag till styrande principer

Det finns en mängd lagar och bestämmelser som en socialtjänst alltid har att förhålla sig till och styrande principer bör därmed ses som ett *komplement* till dessa.

Förvaltningens målsättning är att de förslag som tas fram ska leda till:

- Minskad kostnad

- God kvalitet (rätt insats i rätt tid)
- Minskad personalresurs (frigjord arbetstid)

Dessa mål ska främst uppnås genom:

- Utveckla arbetssätt som innebär att vi kan hjälpa fler med mindre personalresurs
- Prioritera arbetssätt som ger tidigt stöd och minskar behovet av omfattande insatser på sikt
- Ökad samordning och samarbete över gränser
- Nyttja kompetens där behovet är som störst

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Hanna Lundin Jernberg (L) yrkar på att som en styrande princip göra ett tillägg om att förvaltningen ges i uppdrag att även se över om och vad i nämndens verksamhet som helt eller delvis inte behöver utföras i egen regi för att få ner kostnaderna.

Igor Hell (M) yrkar bifall till Lundin Jernbergs (L) yrkande.

Andreas Lundgren (S), Liv Zetterberg (V) yrkar avslag på Hanna Lundin Jernbergs yrkande.

Liv Zetterberg (V) yrkar avslag på tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Andreas Lundgren (S), Hanna Lundin Jernberg (L), Igor Hell (M) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Andreas Lundgren (S) ställer bifall till tjänsteskrivelsen mot avslag till tjänsteskrivelsen och finner att tjänsteskrivelsens förslag bifalls.

Ordförande Andreas Lundgren (S) ställer bifall mot avslag avseende Hanna Lundin Jernbergs (L) yrkande om tillägg till tjänsteskrivelsen och finner att tilläggsyrkandet avslås.

Nämndens beslutsordning

Yrkande

Hanna Lundin Jernberg (L) yrkar:

1. Att förvaltningen ges i uppdrag att även se över om och vad i nämndens verksamhet som helt eller delvis inte behöver utföras i egen regi för att få ner nämndens kostnader.
2. Att en extern rådgivare/ekonomikonsult eller dylikt med erfarenhet av offentlig sektor anlitas i viss omfattning för att tillsammans med förvaltning och fackliga parter utforska vad som kan få ner kostnaderna

Liv Zetterberg (V) yrkar avslag på förvaltningens förslag till beslut och avslag på Hanna Lundin Jernbergs (L) yrkanden.

Veronica Kerr (KD), Igor Hell (M) och Alireza Mosahafi (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och bifall till Hanna Lundin Jernbergs (L) yrkande 1.

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med ett tilläggsyrkande att översynen av effektiviseringar och förändrade servicenivåer ska underställas nämnden senast december 2023.

Andreas Lundgren (S) yrkar avslag på Hanna Lundin Jernbergs (L) yrkanden.

Ahmed Hersi (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och avslag på Hanna Lundin Jernbergs (L) yrkanden.

Nämndens beslutsgång

Ordförande ställer bifall till förvaltningens förslag till beslut mot avslag och finner att det bifalles.

Ordförande ställer bifall till Andreas Lundgren (S) tilläggsyrkande mot avslag och finner att tilläggsyrkandet bifalles.

Ordförande ställer bifall till Hanna Lundin Jernbergs (L) yrkande 1 mot avslag och finner att det avslås.

Ordförande ställer bifall till Hanna Lundin Jernbergs (L) yrkande 2 mot avslag och finner att det avslås.

Beredningsansvariga

Karolina Lundqvist, socialdirektör

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef

Erica Bålfors Birgersson, chef enheten för systematiskt kvalitetsarbete

Beslutet ska skickas till

Ulrika Gustafsson

Simon Blomberg

Sara Bäckmark

§ 172

Återkoppling från kurser och konferenser

Ärendebeskrivning

Ledamöter som deltagit i kurser och konferenser återkopplar till nämnden.

§ 173

Övriga frågor

Ingen övrig fråga anmäls.

§ 174

Diariernr: IFN-2023/00017

Socialdirektören informerar

Beslut

Individ- och familjenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Karolina Lundqvist, socialdirektör, informerar nämnden om presidiets möte med Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (KSNAU) utifrån nämndens budgetunderskott. Socialdirektören informerar vidare om nuläge och orsak till prognos samt redovisar nettokostnadsavvikelsen för åren 2016–2022. Därefter redovisas förvaltningens vidtagna åtgärder och planerade åtgärder i förhållande till nämndens ekonomiska underskott.

§ 175

Diarienum: IFN-2023/00016

Anmälan av delegerade beslut/anmälningsärenden 2023

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning

Redovisning av ärenden beslutade med stöd av nämndens fastställda delegationsordning samt redovisning av anmälningsärenden.

Övriga beslut

Delegerade beslut för perioden 2023-08-01 t o m 2023-08-31 inom lagområdena SoL, LSS, LVU, LVM och övrig lagstiftning anmäls i enlighet med nämndens beslut 2020-11-18.

Anmälningsärenden

IFN-2023/00060 - Dom från Förvaltningsrätten i Umeå mål 415-23

IFN-2023/00114 - Dom från Förvaltningsrätten i Umeå mål 933-23

IFN-2023/00269-1 - Inspektionen för vård och omsorgs granskning av äldreomsorgen i Norrbotten och Västerbotten - Skrivelse från ordförande i Västerbottens social- och äldre- och äldreomsorg till sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson

IFN-2023/00269-2 - Inspektionen för vård och omsorgs granskning av äldreomsorgen i Norrbotten och Västerbotten - Skrivelse från socialchefer i Västerbotten och Norrbotten till sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson

Sekretessärenden

IFN-2023/00243 - Tillsynsärende 2023/039751 - Beslut avslut från
Arbetsmiljöverket

IFN-2021/00267 - Tillsynsärende 3.5.1-46700/2021-2, 5.1.2-17970/2022 –
Beslut från Individ- och familjenämndens IFO-utskott § 580, Yttrande 2023-
09-11, Beslut med begäran om redovisning från inspektionen för vård- och
omsorg 2023-07-28

Beredningsansvariga

Rose-Marie Lång Bäckström, nämndsekreterare